

Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w Drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

№ 133.

Kwartalnie kosztuje złr. 4 Konw. Mon. miesięcznie złotych sześć.

SRODA 14 Czerwca 1848 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryż.	Stop. ciepła pon. Reau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska powietrzne i różne uwagi.		
6 27	5.	73	+14.	2/6	29	Wschodni słaby	Pochmurno	Mgła
2	5.	04	+22.	0/9	13	Pn. Wschodni	..	Burza deszcz.
10	4.	76	+15.	6/6	91	Zachodni	..	

Ner 6414.

OBWIESZCZENIE.

C. K. urząd Cyrkularny krakowski listę wyborców tak z miasta Krakowa jak z jego Okręgu, do zgromadzeń czterech obwodów obiorczych, po jednym delegowanym na sejm wiedeński, w d. 15 b. m. wybierać mających zamieszczoną poniżej dla wiadomości wszystkich osób w kraju tutejszym mieszkających podaje.

Kraków dnia 13 Czerwca 1848 r.

Obwód Obiorczy I.

W Dystrykcie I. 1. P. Franciszek Wysocki. 2. P. Maciej Jakubowski. 3. JX. Andrzej Karczyński. 4. P. Ignacy Wozniakowski. 5. P. Adolf Alexandrowicz. 6. P. Marcin Strzelbicki. 7. P. Jan Hier. Rzesiński. 8. P. Sebastyan Kerytowski. 9. JX. Jacek Hain. 10. P. Wincenty Wolf.

W Dystrykcie III. 1. PP. Boguński Stanisław. 2. Franciszek Bulikowski. 3. Jan Nep. Walter Ojciec. 4. Karol Delatre. 5. Adam Hr. Potocki. 6. Ignacy Kowalski. 7. Adam Koziobrocki. 8. Kazimierz Starowiejski.

W Dystrykcie V. 1. PP. Teofil Żebrawski. 2. Jan Płonezyński. 3. Fryderyk Gronemajer. 4. Jan Kanty Krzyżanowski. 5. Józef Uszewski. 6. Jan Czernicki. 7. Józef Głębocki. 8. Józef Brzeski.

W Dystrykcie VI. 1. PP. Xawery Placer. 2. Szymon Wróblewski. 3. Leon Skorupka. 4. JX. Wawrzyniec Ruciński. 5. Tomasz Święcicki. 6. Tomasz Gebhardt. 7. Ludwik Zieleniewski. 8. Jan Czerwiński. 9. Julian Dorau. 10. Stanisław Tyrchowski.

W Dystrykcie X. 1. PP. Wacław Miller. 2. Hilary Gilg. 3. Alexander Lisowski. 4. Józef Dobniński. 5. Tomasz Kurkiewicz. 6. Mikołaj Szauer. 7. Franciszek Grudziński. 8. Szymon Leszczyński.

W Dystrykcie XI. 1. PP. Józef Jakubowski. 2. Andrzej Kochanowski. 3. JX. Kazimierz Kręszewski. 4. Franciszek Klugier. 5. Tadeusz Boguński. 6. Maciej Pałczyński.

W Dystrykcie XII. 1. PP. Wincenty Kołodziejewski. 2. Jacek Siewierski. 3. Ignacy Niedziel-

ski. 4. Felix Otwinowski. 5. JX. Kajetan Latoński. 6. Antoni Gubarzewski.

W Dystrykcie XIII. 1. PP. Szpor Wincenty. 2. Librowski Antoni. 3. Statler Wojciech. 4. Sokulski Antoni. 5. Jędrzejowski Napol. 6. Domaśzewski Tomasz. 7. Jaszczerowski Józef. 8. Cypcer Józef.

W Dystrykcie XIV. 1. PP. Ferdynand Gołemberski. 2. Antoni Kwiatkowski. 3. Henryk Schugt. 4. Edmund Szugt. 5. Henryk Schmidt. 6. Karol Seiele. 7. Teofil Pietrowski. 8. Józef Niedzwiecki. 9. Antoni Moczydłowski. 10. Paweł Janiszewski. 11. Tomasz Switkowski. 12. Paweł Staszewski.

Obwód Obiorczy II.

Z Dystryktu II. 1. X. Antoni Rozwadowski. 2. Xiążę Stanisław Jabłonowski. 3. Wilhelm Zurowski. 4. X. Franciszek Daczyński. 5. Władysław Izycy. 6. Konstanty Hozowski. 7. Józef Placer. 8. Józef Verderber.

Z Dystryktu IV. 1. PP. Adam Gołemberski. 2. Floryan Sawiczewski. 3. Franciszek Jakubowski. 4. Jan Bętkowski. 5. Karol Lange. 6. Jan Steczkowski. 7. Leopold Piętkiewicz. 8. Wawrzyniec Soswiński.

Z Dystryktu VII. 1. PP. August Redyk Apt. 2. X. Antoni Dąbrowicz. 3. Franciszek Brodowski. 4. Sebastyan Janowski. 5. Franciszek Dąbrowski. 6. Maurycy Krzepicki. 7. Henryk Markusfeld. 8. Henryk Rosenzweig. 9. Ignacy Kączkowski. 10. Jakób Mieczyski. 11. Józef Oetinger. 12. P. Jan Kanty Kulski.

Z Dystryktu VIII. 1. PP. Berl Meisels. 2. Izrael Bernstein. 3. Izaak Halberstam. 4. Abrah. Einbild. 5. Hirsch Mendelsohn. 6. Samuel Lemel Meisels. 7. Wolf Schönberg. 8. Jzaak Bryndza. 9. Jakób Pisek. 10. Salomon Deiches. 11. Hirsch Schiff. 12. Matyas Lebenheim.

Z Dystryktu IX. 1. PP. Samuel Eibuschütz. 2. Chaim Rittermann. 3. Jonathan Warschauer. 4. Banat Ansel. 5. Mojżesz Güntzig. 6. Izaak Bett. 7. Leibel Bett. 8. Mojżesz Birnbaum. 9. Izaak Wecher. 10. Dawid Reiner. 11. Samuel Weinsberg. 12. Michał Wachtel.

Z Dystryktu XV. 1. Salomon Blumenstock.

2. Leibel Rakower. 3. Züssel Müntzer. 4. Joachim Dattelbaum 5. Samuel Winkler. 6. Izaak Goldmann. 7. Berl Kleinblaff. 8. Szmerl Mamme.

Z Dystryktu XVI. 1. Wolf Lei Güntzig. 2. Lazar Krengel. 3. Aaron Wolf Pitzele. 4. Bendet Priwer. 5. Józef Stein. 6. Samuel Grotzer.

Z Dystryktu XVII. 1. Michał Cyperes. 2. Samuel Damaschek. 3. Wolf Kunstler. 4. Lazar Dembitzer. 5. Manele Fendler. 6. Hirsch Guttenberg.

Obwód Obiorczy 3ci.

Z Dystryktu XVIII. 1. X. Eugeniusz Tupy proboszcz ze Zwierzynica. 2. Bartłomiej Kopta. 3. P. Jacek Zatorski. 4. Tomasz Cwałocha.

Z Dystryktu XIX. 1. p. Józef Zawadziński. 2. p. Józef Krzyżanowski. 3. p. Mikołaj Rzewuski.

Z Dystryktu XX. 1. Stefan Hr. Potocki. 2. Ignacy Lipczyński. 3. X. Alojzy Hirschberg. 4. Stefan Taiski. 5. X. Paweł Winczewski.

Z Dystryktu XXI. JX. Walenty Janutka. 2. P. Paweł Popiel. 3. P. Michał Badeni. 4. P. Ludwik Bukowski. 5. P. Jan Majewski.

Z Dystryktu XXII. Pleszów nie głosował.

Z Dystryktu XXIII. 1. JX. Tomasz Szczepanowski. 2. Kazimierz Rogoziński. 3. JX. Bernard Łuczkoński. 4. JX. Jakób Owiński. 5. Kazimierz Nowak.

Z Dystryktu XXIV. 1. JX. Jan Waligórski. 2. Franciszek Salezy Gawroński. 3. Kazimierz Girtler. 4. Jan Kanty Wolnicki.

Z Dystryktu XXV. 1. JX. Antoni Kęcki. 2. JX. Leopold Błaszczkiewicz. 3. P. Józef Kwasek. 4. Stanisław Setkowicz. 5. Marcin Kowalik. 6. Błażej Piepień.

Z Dystryktu XXVI. 1. Antoni Suslik. 2. Franciszek Zelażny. 3. Paweł Baster. 4. Wojciech Kołacz. 5. Michał Kruk.

Z Dystryktu XXVII. 1. Jakób Wolski. 2. Błażej Woch. 3. Grzegorz Kamiński. 4. Stanisław Nowak. 5. Mateusz Sikora.

Z Dystryktu XXVIII. 1. Franciszek Rogowski. 2. Floryan Bujak. 3. Jan Janecki. 4. Nawara Marcin. 5. Solarz Michał.

Z Dystryktu XXIX. 1. PP. Darowski Augustyn. 2. Szizowski Paweł. 3. Kromer Walenty. 4. Baran Jan. 5. Rusiniak Jan.

Z Dystryktu XXX. 1. P. Trzaskowski. 2. JX. Pędrasiński. 3. P. Chwalibogowski. 4. P. Floriekiewicz Juliusz. 5. JX. Sołtysik.

W Dystrykcie LII. 1. JX. Józef Kowalski. 2. JX. Kulpiński. 3. Stanisław Michno. 4. Wojciech Macek. 5. Stanisław Grzywa. 6. Jan Sikora.

W Dystrykcie LIII. 1. Piotr Skowronek. 2. Szymon Kromka. 3. Franciszek Sowa. 4. Andrzej Mach. 5. JX. Szymon Koziński. 6. Józef Kasperkiewicz.

Z Dystryktu LIV. W Sciejowicach nie głosowano.

W Dystrykcie LV. JX. Tomasz Madejski. 2. Wojciech Gruca. 3. Antoni Galos. 4. Wojciech Marchewka. 5. Piotr Jastrzębski. 6. Stanisław Wojas.

W Dystrykcie LVI. 1. P. Bociański Piotr. 2. P. Szauer Józef. 3. Jarosz Józef. 4. Korzeniak Wojciech. 5. Kielkiewicz Tomasz.

W Dystrykcie LVII. W Smierzącej nie głosowano.

Obwód Obiorczy IV.

W Dystrykcie XXXI. 1. PP. Adam Hr. Potocki. 2. Józef Mianowski. 3. Krzyszkowski Ludwik. 4. Antoni Bauman. 5. Mikołaj Furmański. 6. Antoni Żołdani.

W Dystrykcie XXXII. 1. P. Adam Hr. Potocki. 2. JX. Jan Dulewicz. 3. P. Franciszek Mroczkowski. 4. P. Alexander Przesmycki. 5. P. Jakób Nęcki. 6. P. Kazimierz Odrzywołek.

W Dystrykcie XXXIII. 1. Walenty Kurdziel. 2. Błażej Gralos. 3. Izidor Godyń. 4. Maciej Lagan. 5. Stanisław Kurdziel. 6. Szymon Maciejowski.

W Dystrykcie XXXIV. 1. Franciszek hrabia Szembek. 2. P. Kazimierz Jadowski. 3. X. Zygałdewicz Karol. 4. P. Alexander Estreicher. 5. X. Adam Fedorowicz.

W Dystrykcie XXXV. 1. JX. Jan Kalisiewicz. 2. P. Tomasz Maciejowski. 3. Pracowity Józef Głownia. 4. P. Alexander Ekielski. 5. Pracowity Stanisław Kuciel.

W Dystrykcie XXXVI. 1. P. Karol Zenowicz. 2. JX. Kazimierz Żurek. 3. Wojciech Malczyk. 4. P. Jan Dowgiełło. 5. P. Kryspin Osetkiewicz. 6. Wojciech Kurek.

W Dystrykcie XXXVII. 1. Piotr Łabuczek. 2. Ignacy Nowak. 3. Jan Pilawczyk. 4. Franciszek Felixik. 5. Szczepan Piwowarczyk.

W Dystrykcie XXXVIII. 1. P. Antoni Sannocki. 2. Torsza Jan. 3. Brozek Sebastian. 4. P. Kasiewicz Ludwik. 5. JX. Bereziński Ludwik.

W Dystrykcie XXXIX. 1. P. Adam br. Potocki. 2. JX. Jan Dulewicz. 3. PP. Franciszek Mroczkowski. 4. Alexander Przesmycki. 5. Jakób Nęcki. 6. Kazimierz Odrzywołek.

W Dystrykcie XL. 1. Pracowicy Jan Skuza. 2. Urban Gaj. 3. Wincenty Kępka. 4. Józef Zieliński.

W Dystrykcie XLI. 1. Mateusz Głowacz. 2. Sebastian Felixik. 3. P. Krzysztof Kozłowski. 4. P. Józef Straus.

W Dystrykcie XLII. 1. JX. Grzegorz Ligziński. 2. PP. Józef Michniewski. 3. Werner Hertzla. 4. Franciszek Borełowski. 5. Wincenty Wolny.

W Dystrykcie XLIII. 1. PP. Andrzej Strzemcki. 2. Jan Palka. 3. Wojciech Gumiński. 4. Jakób Janikowski. 5. Andrzej Bezkowski.

W Dystrykcie XLIV. 1. Tomasz Fudała. 2. Marcin Kulik. 3. Józef Gębała. 4. P. Tomasz Płaźniński. 5. Andrzej Wróbel.

W Dystrykcie XLV. 1. Walenty Róbak. 2. Tomasz Zydzik. 3. Jan Buła. 4. Bartłomiej Porwit. 5. Wincenty Gwoździewski.

W Dystrykcie XLVI. 1. Wawrzyniec Poznański. 2. Jan Gut. 3. Sebastian Lotko. 4. Franciszek Ptasieński. 5. Józef Zydzik.

W Dystrykcie XLVII. 1. Kazimierz Tabor-ski. 2. P. Józef Patelski. 3. Wawrzyniec Piegrza. 4. Piotr Kopeć. 5. Klemens Ciupek.

W Dystrykcie XLVIII. 1. Bartłomiej Hudzik. 2. P. Antoni Taborski. 3. Józef Nędza. 4. Jakób Brzezniak. 5. Adam Jadowski.

W Dystrykcie XLIX. 1. Michał Dudo. 2. P.

Jan Kanty Bartl. 3. Franciszek Janek. 4. Józef Przewięcki. 5. Bartłomiej Kossowski.

W Dystrykcie L. 1. Michał Galos. 2. Jgnacy Bolech. 3. Michał Tadas. 4. Kazimierz Gaudyn. 5. Wojciech Kuciel.

Wiadomości krajowe.

A U S T R Y A.

Wiedeń 8 Czerwca. Według raportu feldmarszałka Hr. Radeckiego z Rywalta pod d. 3 czer. złożonego ministeryum wojny, tenże w d. 1 zajęty był badaniem stanowiska i siły nieprzyjaciela.

Przekonano się, iż w Curtatone stało 10,000 nieprzyjaciela, z których 3000 pod Marcaria z tamtej strony Oglio, reszta zaś przez Castiglione ku Brescii cofnęło się; armia zaś Karola Alberta w skutek otrzymanych posiłków, dochodzi do 60,000 nie rachując krzyżowców i gwardyi obywatelskiej. Z armii tej 10—15,000 stoi pod Goito reszta zaś zajmuje niepodatne do zdobycia, i nad okolicą panujące wzgórze pod Volta. Nieprzyjaciel przeto zajmuje Goito, Cerlungo, Guidizzolo Cereta w silnej pozycji, i dowiaduje się od przychylnych im wieśniaków o naszych ruchach zaraz w ich początkach.

W końcu swego raportu donosi feldmarszałek, iż twierdza Peschiera poddała się królowi Sardynii w d. 30 z. m. po zawarciu dla męznego garnizonu bardzo zaszczytnej kapitulacji. Obrona tego miejsca załodze chwale przynosi, która od 12 maja żywiła się jedynie chlebem z kukurydzy, używając saletry w miejsce soli; mięsa brakło od 20, wina zaś od 29 z. m. artyllerya przez dwa miesiące dzień i noc bez złuzowania służbę odbywała. W obronie tej, dzielny batalion graniczny Ottochaner i dywizyon pułku Szluiner pod majorem Ettingshausen, utrzymały dawną swą sławę. Wyższy nad wszelką chwałę komendant twierdzy feldm. Br. Rath, który od 26 kwietnia ściśle był obleżonym, według swego obowiązku i sumienia uważał za potrzebne poddanie się, dla uratowania ojczyźnie tak odznaczającej się załogi.

Według prywatnych wiadomości z Conegliano pod d. 6 b. m. nadeszłych, feldmarszałek Welden zajmuje ciągle swoją pod Treviso pozycją, spodziewając się poddania takowego na drodze pokoju. Z Mantui pod d. 4 donoszą, że feldmarszałek Hr. Radecki pod Goito znalazłszy opór, w skutek deszczów i zalewów wstrzymanym był w dalszém prowadzeniu swoich zwyciężkich operacyj. Karol Albert użył tego czasu dla ściągnięcia swój armii pod Goito, dla zastonienia swego odwrotu ku Brescia. Pomimo tego marszałek jeszcze dwa pułki do siebie sprowadził i mówią, że jeszcze 4 wieczór, rozpocznie swoje działania. Przez Riva wkraczająca armia tyrolska ciągle z tej strony zagraża Karolowi Albertowi. Najpierwsze dni będą rozstrzygającami.

Według raportu feldmarszałka Radeckiego z głównej kwatery Rivalta d. 1 czerwca, dowiadujemy się, iż tenże onegdaj usiłował pierwszym korpusem armii natrzeć na Goito, że jednak most bardzo silnie oszańcowany i 16 fantowemi działami

bronionym był, nieprzyjaciel zaś silny stawiał opór, a z resztą armia nie była tak skoncentrowaną, aby napad był skutecznym, przeto walkę przerwano, gdyż marszałek chciał ochraniać życie tak dzielnych wojsk i tak wielu odznaczających się oficerów, a czego tak małe korzyści mogące być osiągniętymi, warte niebyły.

Przedmieście Goito zostało w prawdzie zajęte przez X. Felixa Szwarzenberga, któren został rannym, ulegając jednak przeważającej sile nieprzyjaciela ustąpił po chwili.

W walce tej niestety, ponieśliśmy stratę z męźnych pułkownika Doll i podpułkownika Freysauff z pułku Paumgarten, którzy obydwa przez jednę kulę działową ranni zostali.

Tak marszałek jako i jego armia z niecierpliwością oczekuje chwili przywrócenia komunikacyi w skutek deszczów przerwanej, dla rozpoczęcia na nowo swych zaczepnych poruszeń.

— Dnia 9 Czerwca. —

Dzisiejsze prywatne wiadomości z Conegliano pod d. 7 b. m. donoszą, iż feldmarszałek Welden, wysłał generała Br. Stürmer z 3 batalionami przeciw Corendo, gdzie powstańcy nabrawszy odwagi w skutek zdobycia Peschieri, w silnych pokazują się hufcach. W obozie pod Treviso nie się nieodmieniło, które przez nasze wojska jest otoczone. W odpowiedzi na przyjazne wiadomości o zwycięstwach marszałka Radeckiego w d. 28 i 29 z. m. przeciwne stronnictwo w Conegliano rozrzuciło paszkwile jednocześnie donoszące o wzięciu Peschieri i o zwycięstwie piemontczyków. Feldmarszałek Welden ogłosił prawo doraźne na rozszerzających kłamliwe i fałszywe wiadomości. Z resztą jest rzeczą godną uwagi, z jaką szybkością otrzymują powstańcy wiadomości o działaniach armii. O poddaniu się Peschieri, wiedzieli w d. 31^g maja, zaś feldmarszałek Welden dowiedział się d. 3 czerwca. W Palmanuovo czarna ospa wybuchła.

Z Mantui pod d. 5 b. m. nie nie donoszą nowego. Karol Albert całą swoją skoncentrował armią, która pod Goito, zajęła na przeciw marszałka stanowisko. Przez ruch ten wyprowadził się z przykrego położenia, przez co sparaliżował dzielne operacye marszałka Radeckiego. (G. w. W.)

— Dnia 10 Czerwca. —

W skutek reskryptu J. C. K. Mości, nadworna kamera mennicy i górnictwa została zniesioną, i wcieloną do ministerstwa finansów wraz z sprawami dóbr kameralnych, monopolów i innych sprzedaży. — Górnictwo zaś i hutnictwo, tworzyć będą osobną sekcją ministerstwa robót publicznych wraz z kolejami żelaznemi państwa i telegrafami. (G. d. W.)

SIEDMIOGRÓD.

Według wiadomości w dziennikach Pesztu ogłoszonych, prezydent ministrów H. Bathyany wydał odezwe do Szeklerów wzywając ich, aby z przyczyny niebezpieczeństwa grożącego wolności i Narodowości Węgierskiej łączyli się do wojska w okolicach Szegedynu.

Odezwa ta, na zebranej szlachcie na konferencyą w Marosvasarhely znalazła żarliwe współzucie.

Następnie przedstawiono ludowi na placu miejskim zgromadzonemu wystawców ministerium Węgierskiego, który ich grzmiącym *Eliens* powitał. Wszyscy wołali: My za Unią, i za Węgierską wolność i Narodowość, żyć i umierać chcemy. Przysięgnięto już teraz uważać się za nierozdzieloną część Węgier, i poddać się rozporządzeniom Węgierskiego ministerium.

Postanowienie ludu było: utworzenie komitetu którego niebawem wszedł w związek z prezydentem ministrów i spisywał ochotników z obwodu Maroszer. Zapał tak jest wielkim, iż jedynie tylko z tego obwodu wraże potrzeby spodziewać się można od 15-20,000 Szeklerów. Przy okrzykach: „niech żyje Unia! Węgierskie ministerium! Palatyn i król!” rozeszło się zgromadzenie. (G. w. W.)

Wiadomości zagraniczne.

PRUSSY.

Berlin 8 Czerwca. Na początku dzisiejszego posiedzenia sejm ustawodawczego xiążę pruski w mundurze jeneralskim wszedł do sali obrad i zajął miejsce po prawej stronie, jako deputowany Wirsicki. Kilku członków za jego wejściem powstało, lecz z lewej strony zawołano, siedzieć! i nikt więcej podnieść się nie śmiał. Prezes: dep. Wirsicki ma głos w interesie osobistym (głębokie milczenie). Xiążę pruski wchodzi na mównicę i przemawia w te słowa: Na zasadzie wypadłego na mnie wyboru, mam prawo zasiadania w waszém gronie. Byłbym już wczoraj tu pospieszyl gdyby mię rocznica nie wygastęj żałoby nie była wśród mojej rodziny zatrzymała; dziś jednak korzystam z sposobności podziękowania naprzód za to zaufanie które mię wśród was powołało i przez które znajduję się w możności powitania was panowie, którzy ze wszystkich prowincyj kraju i ze wszystkich stanów jesteście tu zgromadzeni. Nie tylko oczy Pruss, mogą przewidzieć iż oczy całego świata są na nasze zgromadzenie zwrócone, gdy za waszym bowiem udziałem ma nastąpić zjednoczenie z naszym królem, które na czas długi orzecze o losie ludu pruskiego i jego monarchów. Jakże to wzniosłe zadanie! Im świętszem jest wasze powołanie, tym świętszym być musi duch i sposób myślenia który naszemi obradami kieruje. Monarchia konstytucyjna jest ową formą rządu którą nam król nasz naznaczył. Poświęćciej jej moje zdolności z tą wiernością i sumiennością, jakich się ojczyzna po moim otwarciu jej przedłożonym charakterze spodziewać może. Bogdajby zasady które tu wynurzyłem, były zasadami na wszystkich. Wtedy powiedziałem nam się dzieło nasze na dobro i pomyślność ukochanej ojczyzny. Oby moje wystąpienie pomiędzy wami, było w tym względzie pomyślne. Obyśmy zjednoczeni rozwinęli tę dzia-

łalność, jakiej się po nas spodziewają, jakiej oczekują. Moje inne zatrudnienia nie dozwolą mi regularnego w waszych posiedzeniach udziału; upraszam zatem pana prezesa aby mojego zastępcę powołać zechciał; nam zaś wszystkim, panowie, niech przewodniczy głos i hasło Prusaków które się tak często odznaczyło.

Z Bogiem za króla i Ojczyznę!

Xiążę opuszcza mównicę i zaraz po tem sałę, nie odebrawszy z strony zgromadzenia żadnych oznak przychylności lub nie zadowolenia.

Dep. Behrends wnosi aby zgromadzenie w uznaniu rewolucyj orzekło do protokołu, „że ci co 18 i 19 Marca w Berlinie walczyli, zasłużyli się ojczyźnie.“ Deputowany popiera swój wniosek pełną zapału przemową. Wykazuje konieczność uroczystego uznania rewolucyj przez zastępców ludu, które to oświadczenie pojedna stolicę z prowincjami. Mowę jego przyjęto głośnie oklaskiem. Kilku mowców poparło wniosek dep. Behrends, przeciwko niemu wystąpił min. Camphausen, po którym dep. Jacoby wszedł na mównicę i przemówił jak następuje: Panowie! Nie możemy zataić, iż znajdujemy się w kraju stronnictwo, które wszelkimi środkami skutkom rewolucyj zapobiedz usiłuje, które ową wzniosłą dni marcowych walkę o wolność, ulicznym rozruchem być mieni, i nad rozdwojeniem między stolicą a prowincjami nieustannie pracuje. Dla miłości, prawdy i pokoju musimy przeciw tej partyi wystąpić z energią, przez zupełne uznanie rewolucyj we wszystkich jej skutkach. Panowie! Przed rewolucją wola monarchów była stanowczym prawem: posłuszeństwo i uległość były udziałem reszty mieszkańców kraju. Inaczej jest teraz. W dniach marcowych pokazało się, że żadna ziemską potęgą jednomyślnęj woli ludu oprzeć się nie zdoła. Zasada, iż wola zbiorowa ludu jest pierwszszym i jedynym źródłem wszelkiej w państwie władzy, a zatem i władzy królewskiej ta zasada wszechwładztwa ludu w owych dniach marcowych wzbiła się w potęgę. Bohaterom wolności w dniach tych pamiętnych walczącym winniśmy, iż sromota absolutyzmu przygniatać nas przestała. Im to winniśmy, że w kilku dniach dostąpiliśmy praw o jakie przez długie lata na próżność błagali. Dopełniamy obowiązku wdzięczności gdy jawnie mężom tym wynurzymy całe nasze uwielbienie. Byłem świadkiem, panowie, gdy prezes Gagern na sejmie związkowo niemieckim wymówił te słowa: „Powołanie i pełnomocnictwo tego zgromadzenia spoczywa na zasadzie wszechwładztwa ludu“ Byłem świadkiem powszechnego entuzjazmu jaki te słowa wywołały. Zapał ten sprawiła sama potęga prawdy. Oddajmyż i my hołd prawdzie i orzeknijmy bez dalszej dyskusyj „Że bohaterowie marca, zasłużyli się ojczyźnie!“ Następnie po krótkiej przemowie minist. Hansemann w duchu przeciwnym, zgromadzenie, z uwagi, iż kilkunastu jeszcze mowców było zapisanych, postanowiło odłożyć dyskusję do dnia następnego.

Do Nru dzisiejszego dołącza się Dodatek.

GAZETY KRAKOWSKIEJ.

Sroda 14 Czerwca 1848 r.

Wiadomości zagraniczne.

POLSKA.

Wrocław 10 Czerwca W tej chwili docho-
dzi nas z Warszawy wiadomość, że tam na publi-
cznych miejscach ogłaszano, iż Cesarz w tych dniach
wyda postanowienie, które najsmielsze nawet na-
dzieje i plany Polaków przewyższy. Zarazem po-
dają za rzecz pewną że około 16 b. m. Rossyanie
trzema korpusami wyruszą ku zachodowi. Korpus
główny pod rozkazami samego Cara ma ruszyć do
Wiednia, prawe skrzydło pod Orłowem ku Berlin-
nowi, lewe pod Paszkiewiczem obsadzić Kraków i
szlaską granicę. Trzeba się za tém w tych dniach,
ważnych spodziewać wypadków, i sprawdzenia te-
go co się z wielu stron głuchym uszom napróżno
przepowiadało. (D. P.)

PRUSSY.

Berlin 9 Czerwca. Na dzisiejszym posiedzeniu
zgromadzenia ustawodawczego, lewa strona ponie-
sła zwyciężką klęskę. Dziś bowiem głosowano nad
wnioskiem deputowanego Behrands, aby zgromadze-
nie ustawodawcze w przyznaniu rewolucyi orzekło,
„iż ci co w 18 i 19 Marca w Berlinie walczyli,
zasłużyli się ojczyźnie.“ Przeciw temu wnioskowi
wystąpił był z dep. Zacharie z innym aby przystą-
piono do porządku dziennego następującem orze-
czeniem: „Zgromadzenie zważywszy że wysokie zna-
czenie wypadków marcowych którym w związku z
królewskiem zezwoleniem obecny stan polityczny za-
wdzięczamy, że jakkolwiek zasługa walczących o
niego jest niezaprzeczoną, wszelako nie jest zadani-
em zgromadzenia sąd o tém wydawać, ale raczej
ustawę konstytucyjną wspólnie z koroną uchwalić,
przystępuje do porządku dziennego.“ Minister Han-
seman wystąpił przeciwko pierwszemu wnioskowi,
którego przyjęcie byłoby jabłkiem niezgody rzuci-
niem między lud i wojsko utrzymując, iż uważa tak-
kie oświadczenie zasad za niebezpieczne, i wzywając
zgromadzenie, aby w tej mierze decyzji kate-
gorycznej nie dawała. Była to rzeczywiście kwe-
stya gabinetowa; jeśliby wniosek Bahrendsa, a za-
tém principium rewolucyjne uzyskało w izbie więk-
szość, ministrowie nie mogliby pozostać na swoich
miejscach, gdyż rewolucyi nie uznają, jak tego pro-
jekt konstytucyi przez nich ułożony jasno dowo-
dził, gdyby tego nawet nie byli otwarci wyznali.
Kto zaś wotował przeciw porządkowi dziennemu,
wotował za wnioskiem Behrandsa. Wypadek dłu-
go był wątpliwym; nakoniec przyjęło wniosek por-
ządku dziennego większością 196 głosów przeciw
177. Ministrowie zatem rządzą na zasadzie więk-

szości 19 głosów, tracą zaś tę większość, jeśli je-
szcze tylko 10 głosów przeciw nim wystąpi! Uwa-
żać więc trzeba ten wypadek jako nader korzystny,
pokazał bowiem ministrom, że czas zaprzestać ku-
glarstwa i zerwać z przeszłością. Zdaje się jednak,
że ministeryum na większości 19 głosów oparte,
przyczem jeszcze brakowało kilku członków lewej
strony, gdy prawa była w komplecie, długo się je-
szcze trzymać nie może. Już na posiedzeniu dzi-
siejszym, obiegała lista nowych ministrów, która
łatwo może się w prawdę zamienić. Wymieniają
w niej pp. Waldeck, Pinder i Milde; ostatni pre-
zes zgromadzenia, oddał przewodnictwo izby na
chwile wiceprezesowi, i wotował z lewą stroną za
wnioskiem Behrendta.

Znaczne massy ludu zebrały się dzisiaj przed
gmachem posiedzeń, oczekując z niecierpliwością
wypadku głosowania. Minister Arnim wychodząc
na ulicę, otoczony został przez tłumy zapytujące go
o to; gdy im zaś odpowiedział, że się o tém na
czas z dzienników dowiedzą, poszturkano go i by-
łoby zapewne przyszło do czegoś gorszego, gdyby
kilku deputowanych lewej strony i kilku zbrojnych
studentów nie było nadeszło, i lud do spokojności
skłoniło. W ogóle dzień dzisiejszy był wcale nie-
spokojny, w kilku miejscach były zbiegowiska, a
kluby wszystkie przepełnione. Rozmająte obiegają
pogłoski, które podniecają wzburzenie umysłów —
obawiają się, aby w święta nie przyszło do rozru-
chów. Dzisiaj wieczór studenci mają wyprawic p.
Emanuelowi Arago posłowi francuzkiemu serenadę
i wszystko przygotowuje się do allarmu. Spodzie-
wamy się przecież, że nie przyjdzie do niczego złe-
go. — W Poczdamie wczoraj wieczór przy illumi-
nacyi zaszły nie małe niespokojności. (D. P.)

NIEMCY.

Frankfurt 3 Czerwca. Stronnictwo radykalno-
demokratyczne czynnem jest w rozszerzaniu i grun-
towaniu swych liberalnych zasad, w skutek czego
złożyło zgromadzeniu Narodowemu stosowny ma-
nifest, biorąc za dewize takowego: „kto „majestas
populi, Cesarowi odstępuje, zupełnie poprostu zdra-
dza lud Cesarowi.“ (G. d. W.)

WŁOCHY.

Państwo Kościelne. Według ogłoszenia mini-
stra spraw wewnętrznych, p. Mamiani, parlament
zwołanym został do Rzymu na dzień 5 Lipca.

Toskania. Dekretem W. Xięcia z d. 17 mai
ja uznano wolność druku, ogłoszono przepisy o nade-
życiach. Co do przestępców prassy, przysięgli o-
rzekać mają. (G. w. W.)

Medyolan 1 Czerwca. Peschiera poddała --

onegdaj piemontczykom na mocy zaszczytnej kapitulacji. Tegoż samego dnia zaszła krwawa bitwa pod Goito. Austriacy mieli 30,000 wojska i 130 armat, Piemontczycy 20,000 ludzi i 46 armat. Walka była zacięta i trwała całe siedm godzin. Ku wieczorowi Austriacy cofnęli się na całej linii. Król jednocześnie otrzymawszy wiadomość o poddaniu się Peschieri, warunki kapitulacji potwierdził. Znaleziono w tej twierdzy 117 armat. Żywności i prochu już było zabrakło. Garnizon z 1600 ludzi złożony, wyszedł z bronią w rękę, którą jednak po defiladzie złożyć musiał. Oddział ten uda się pod eskortą Piemontczyków przez Kremone, Parmę, Piacenzę i Bolonią do Ankony z kąd na statkach odesłanym zostanie do Austrii. (D. P.)

Augsburg 8 Czerwca. Nadeszła wczoraj li-

stwna wiadomość z Turynu o zamordowaniu króla neapolitańskiego i całej królewskiej rodziny, potrzebuje potwierdzenia. Zdaje się jednak być rzeczą pewną, iż w Kalabrii zawiązał się rząd tymczasowy. (D. P.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od dnia 11 do dnia 13 Czerwca.

Wojnarowski Eustachy ob., Makowietzki ob., Zabierzewski Stanisław, Drobojowski Emanuel, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Krasiński Piotr hr., Wolski ob., Kasznica ob., do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

Nr. 2,134.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAL

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek prośby pp. Tomasza i Ludwiny Kozłowskich małżonków o przyznanie im na zasadzie testamentu ś. p. Brygidy Kozakiewiczowej w spadku po tejże między innymi domu pod L. 10 na Kazimierzu przy Krakowie położonego. Trybunał po wysłuchaniu wniosku Ces. Król. Prokuratora, postępując w myśl artykułu 12 ustawy Hypotecznej z roku 1844, wzywa mających prawa do nadmienionego spadku, aby takowe w trzech miesiącach przedstawił, w razie bowiem przeciwnym, po upływie tego terminu spadek zgłaszającym się przyznanym zostanie.

Kraków dnia 18 Kwietnia 1848 r.

Prezes

Majer.

(2r.)

Z. Sekretarz P. *Burzyński.*

N. 8825.

CES. KRÓL. DYREKCJA POLICYI.

Miasta Krakowa.

Mając sobie z strony dyplomatycznej Kancellaryi JO. Xięcia Namiestnika Rządu Królestwa Polskiego, przez pośrednictwo Cess. Austryaackiego Jeneralnego

Konsulatu M. Warszawy oznajmionem — iż osoby trudniące się handlem wełny na czas jarmarku w Mcu Czerwca r. b. w Warszawie odbyć się mającym — także udać się mogą, byleby ich passporta w stosowne wizy Ces. Ross. Ambasady Berlińskiej, lub też Wiedeńskiej zaopatrzone były. — O tém C. K. Dyrekcyja Policyi strony interesowane zawiadamia, z tém nadmienieniem, iż co się tycze poddanych Ces. Austryackich po nad granicą Królestwa Polskiego zamieszkałych, ci bez wiz wyżej wymienionych do Warszawy za passportami swego Rządu przepuszczani być mogą, jeżeli w zawodzie swym podróż wprost do Warszawy odbywają, okoliczność ta w passporcie jest wymieniona, i jeżeli Urzędom Romor Królestwa Polskiego są znani.

Kraków dnia 31 Maja 1848 r.

Za Dyrektora Policyi
Gabriel.

Sekretarz *Ducillowicz.*

Doniesienie prywatne.

KAPIELE w Krzeszowicach otworzone zostaną z d. 1 Lipca b. r. 1848. (1r.)